

IK ZOU LIEVER ANGEL HETEN

JIBBE WILLEMS

De Nieuwe Toneelbibliotheek, Tekst #733
© 2023, Jibbe Willems
Eerste druk 2023

ISBN 978-94-6076-672-?
NUR 307

Niets uit deze uitgave mag worden opgevoerd of
verveelvoudigd zonder schriftelijke toestemming
van de schrijver en De Nieuwe Toneelbibliotheek

No part of this book may be reproduced in any
way without written permission from the author
and De Nieuwe Toneelbibliotheek

De Nieuwe Toneelbibliotheek bestaat uit
Mara Aronson
Connie Nijman
Ditte Pelgrom
Redacteur
Dionne Hendriks

Typografie en basis lay-out
Connie Nijman
Printwerk
Hollandridderkerk, Ridderkerk

info@denieuwetoneelbibliotheek.nl
Postadres
De Nieuwe Toneelbibliotheek
Willem Beukelsstraat 42
1097 CT Amsterdam

Dit boekje is online te bestellen op:
www.denieuwetoneelbibliotheek.nl

IK ZOU LIEVER ANGEL HETEN

een tekst met zes rollen voor twee acteurs

DE NIEUWE
TONEELBIBLIOTHEEK

GENIE We exist only if we are real to others.
Do you agree?
ALITHEA I do

Uit: *Three Thousand Years of Longing*

De tekst wordt gespeeld door twee acteurs (m, v, x). Zij transformeren voortdurend van het ene personage naar het andere.

Rollen

1. Ant, Bernd, Cor (en Interviewer)
2. Xia, Yv, Qu (en Angel)

EERSTE BEDRIJF

I.1 Verwachtingen

Xia en Ant. Het televisietje flitst uit.

Xia komt binnen.

XIA Oe-hoi!

Hallo!

Is er iemand?

Ze kijkt achterom, door de deur naar buiten.

Antoon!

Ze loopt een stukje naar de deur.

Antoon, er is niemand!

Van achter de deur.

ANT Ik ben er.

XIA Wij zijn de eersten.

Antoon op.

ANT Ja, zie, we zijn te vroeg.

XIA Volgens de navigatie zouden we precies op tijd zijn.

ANT De navigatie gaat ervan uit dat je je aan de maximumsnelheid houdt.

XIA Er was niemand op de weg.

ANT Omdat jij iedereen hebt weggejaagd.

XIA Het is een snelweg.

Snél. Wég.

Ik ben iemand die dat serieus neemt.

ANT Ja, jij neemt de dingen serieus,
dat waardeer ik ook in je. Meestal.

XIA Dus als er zo'n bumperklever op de linkerbaan blijft hangen dan duw ik die even weg ja.

ANT Maar, en dit is een open vraag, als jij degene bent die achterop rijdt, wie van jullie twee is dan de bumperklever?

XIA Ik snap je vraag geloof ik niet helemaal.

ANT Nee?

XIA Als de voorste auto uit de weg zou gaan zou zijn bumper niet meer kleven, toch?

ANT Ah ja.

XIA Als het aan mij lag reed ik gewoon door.

ANT Vanuit jouw eigen perspectief gedacht is dat heel helder.

XIA Ik wil ook niet voor een ander denken.

ANT Neeneeneeneenee snap ik.

XIA Verwachtingen, projecties, die leiden je naar de ondergang, is misschien vakdeformatie, maar daarom niet minder waar.

ANT Maar ja, nu zijn we dus te vroeg.

XIA Voordeel is wel dat we als eerste een kamer kunnen kiezen.

ANT Kunnen we niet anders even eerst naar buiten gaan en later terugkomen?

XIA Echt?

ANT Of gewoon helemaal weggaan.

XIA Wij zijn geen mensen die zomaar weggaan.

ANT Ik heb gewoon niet zoveel zin in verwachtingen.

XIA Ja daar hou jij niet van.

ANT Dat ze gelijk denken dat jij weet waar alles ligt enzo, of zo van 'jij weet vast waar de wc is', alleen omdat je iets eerder was terwijl ik

verdwaal zelfs nog in ons eigen huis! En ik ben ook bang voor /

XIA Wij zijn geen bange mensen.

ANT Nee, sorry, maar /

XIA Wat?

ANT Niks, laat maar.

XIA Nee, zeg nu maar, bang, voor?

ANT Voor wat er allemaal kan gebeuren, voor het einde.

XIA Laten we eerst maar eens beginnen.

ANT En voor de stille verwijten meteen, zo van: oh jullie hebben zeker de mooiste kamer uitgekozen.

XIA Als dat ons toch verweten wordt, kunnen we ook best de mooiste kamer uitkiezen toch?

ANT En dan kan je wel zeggen van: 'nee nee, we hebben gewoon de koffers ergens he niet eens gekeken naar de kamers dus als jullie liever kiezen jullie maar' Maar dat doen ze dan niet want dan kan jij het hun verwijten van dat zij de mooiste kamer hebben uitgekozen en nu staan ze moreel al met één nul voor.

XIA Zo denken ze echt niet.

ANT Nee natuurlijk niet nee zo zijn ze niet nee niet bewust want nee zo willen ze ook niet zijn maar

dat gaat onderhuids toch kriebelen
verwachtingen
is heel moeilijk om daar dan weer evenwicht in
te vinden, zeker omdat het onbewust is snap je

XIA Ik hoor wat je zegt.
ANT Ik wil liever naar huis.
XIA We zijn er net!
ANT Te vroeg.
XIA Te vroeg wordt vanzelf op tijd.
ANT Ik heb geen goed gevoel bij dit weekend.
XIA Jij ziet in elke zonnige dag de schaduw.
ANT Zullen we anders eerst een rondje lopen,
dan komen we binnen als er al anderen zijn.
XIA Maar ik wil de mooiste kamer.
ANT Is dat zo belangrijk?
XIA Je moet de concurrentie voor blijven.
ANT Alle kamers zijn hetzelfde.
XIA Dat zeg je alleen als je niet de mooiste
kamer hebt.
Ik wil die met het uitzicht.
En het bidet.
ANT Hebben ze een bidet?
XIA Stond in de mail /
ANT Was er een mail?
XIA / dat er één kamer met bidet was.
ANT Jij gebruikt toch geen bidet?
XIA Ik hou er wel van om nieuwe dingen uit te
proberen.
ANT Maar je houdt ook van mij.
XIA Ja hoor.
ANT Meer van mij dan van een bidet toch?
XIA Weet ik niet, ik heb nog nooit een bidet
gebruikt.

Grapje. Grapje schat.
Kom.
We lopen nog een rondje.
Nu het nog droog is.

1.2 De hapjes

Bernd en Yv. Yv sjouwt een tas en koelbox met etenswaren.

BERND Hallo.

Hallo!

YV Zijn wij de eersten?

Cor!?

BERND Ik zag dat brik van Antoon toch voor?

YV Antoon!

BERND Ik kan hem ruiken.

En Sushi ook.

YV Xia.

BERND Xia Picanto.

Yv roept Xia.

YV Xia!

Bernd roept Angel.

BERND Angel!

YV Angel?

BERND Zou toch kunnen.

YV Angel komt altijd als laatste.

BERND Je weet het nooit.

YV Als die komt.

BERND In het leger zeggen we altijd:

verwacht the unexpected.

YV Maar waar zijn Antoon en Xia dan?

BERND Gevlucht, wedden?

Antoon durft niet als eerste binnen.

Lafkneus.

YV Dat is niet zo aardig om te zeggen.

BERND Ik ben ook niet in een aardige bui.

Ik ben sowieso geen aardige man.

Aardigheid gets you killed zeggen we in het leger.

YV Zal ik alvast de hapjes klaarmaken?

BERND Ik ga kijken wat de beste kamer is.

YV Nee dat moet in overleg

als iedereen er is,

overleg of loten,

op democratische wijze.

BERND Voor mij, als iemand van het leger,

is dat een heel vreemd concept,

je gaat niet loten als je in de vuurlinie ligt.

YV We liggen niet in de vuurlinie.

BERND Democratie gets you killed,

zeggen we in het leger.

YV Dat heet beschaving Bernd.

BERND Dat heet verslapping.

Als de barbaren aan de poort staan

dan walsen ze zo over ons heen.

YV Dat is nog altijd beter dan zelf barbaar te zijn.

BERND Jij houdt er wel van om de onderliggende partij te zijn hè.

YV Gat hihi doe niet zo banaal.

BERND We zijn een stelletje slapflatsen aan het

worden Yv, een amoeebevolk, met de pootjes

omhoog en de nek ontbloot.

YV Ik ga de hapjes klaarmaken.

BERND Ja, want dat ben jij, de vrouw die de

hapjes klaarmaakt.

YV Ik ben een zorgzaam type ja,

moederlijk, is ook een soort baan

al ziet de maatschappij dat misschien anders

is misschien ook ouderwets,

maar als ik op een formulier in moet vullen wat mijn beroep is, schrijf ik met trots 'vrouw'.

BERND Huisvrouw.

YV Nee, vrouw, dat is veel omvattender dan enkel huis tuin en keuken, Bernd.
Ik ben in alles Vrouw.

BERND Behalve dan dat je geen kinderen hebt.

Yvonne negeert actief deze opmerking.

YV En jij bent een Man.

BERND Zeker.

YV En dat mag jij ook zijn.

BERND Met een snor, en borsthaar,
maar hoe lang mag het nog, hè, in deze tijdsgeest,
ze willen iedereen tot kleine Antoontjes maken,
kleinhartige kwalletjes, marinerend in hun eigen
angst, bang om de slierten te kneuzen.

YV Waar heb ik die toastjes nou?

Ze zoekt in een tas.

BERND Wedden dat 'ie hier ergens buiten achter
een boom staat?

YV Wie?

BERND Antoon!

YV Wat ben je bezig met die man?

BERND Niet.

Ben ik niet.

YV Je hebt het anders heel vaak over hem.

BERND Niet.

YV Oké.

BERND Ik ben geen man die lang bezig is met
andere mannen.

YV Nee.

BERND Ik zeg alleen dat 'ie moet oppassen, als het
straks gaat onweren kan er zo een bliksem in die

boom slaan.

YV Antoon is een voorzichtig mens dus die zal
vast binnen komen als het gaat stormen.

BERND Die weet niet dat het gaat stormen.

Die kijkt niet vooruit,
is geen kwartiermaker,
zoals ik

ik ga op het onbekende af
ik check the perimeter
ik schakel waar nodig het gevaar uit
Antoon is meer de /

YV Gevaar?

BERND Je weet nooit of zich in of buiten zo'n
boshutje gevaar ophoudt.

YV Wat voor gevaar?

BERND Inbrekers, moordenaars, verkrachters.

YV Hier?

BERND Beren, wolven, stiekeme Oostenrijkse
nazi's.

YV Ahja.

BERND Preparation is het halve work,
zeggen we in het leger.

YV We zeggen wel veel in het leger hè.

BERND Juist niet!

Luisteren moet je, bevelen opvolgen,
niet denken maar doen!

Ze is nog steeds in haar tas aan het zoeken.

YV Waar zijn die toastjes nou?

BERND Maar Antoon is meer zo van /

YV / Yes! /

BERND / kijk, /

YV / De toastjes! /

BERND / kijk, Antoon is iemand

die wil eerst van een afstandje gadeslaan,
de situatie inschatten
en dan komt 'ie met z'n waggelpas aanlaffen
glipt onzichtbaar binnen
als een aanhangsel
blinde darm,
je kan hem verwijderen zonder nare conse-
quenties.

YV Ga je je wel gedragen zo?

BERND Vraag je dat nou aan mij?

Antoon zou zelf niets liever willen dan
verwijderd worden.

YV Je kan ook naar huis gaan.

BERND Terugtrekken is geen optie.

YV Als je er geen zin in hebt.

BERND Ik heb er wel zin in!

YV Fijn.

BERND Vind jij Antoon dan geen zwakschwanz?

YV Ik vind het een gevoelige man.

BERND Dat is nog erger.

YV En nu ga ik de borrelplank opmaken.

BERND Heb je ook veganistische opties?

YV Wie is er veganistisch dan?

BERND Angel?

YV Nee, dat zou Angel me nooit flikken.

BERND Misschien ben ik wel veganistisch.

YV Bij het tankstation heb je nog een frikadel
saté naar binnen geglibberd.

BERND Ja en, daarna ben ik gegrepen door
vooruitschrijdend inzicht.

YV Ik wist niet dat jij zo wispelturig was.

BERND Vind je me onvoorspelbaar?

YV Wispelturig.

BERND Is dat goed of slecht?

YV Ik heb daar geen moreel oordeel over.

Veganistisch dus?

BERND Nee, laat maar, ik kan daar de conse-
quenties niet zo goed van overzien.

YV Oké. Dan ga ik met de hapjes aan de slag.

BERND Dan ga ik de beste kamer confisqueren,
vindt Antoon echt niet erg.

1.3 De vrouw die de hapjes maakt

Yv en Cor. Yv maakt de hapjes in de keuken klaar. Ze schuift de luxaflex omhoog. Cor staat daar, tegen het raam (dat op een kier staat) aan, naar binnen te gluren.

YV Jezus god fuck!

Cor doet het raam verder open.

COR Goedemiddag.

YV Kutfershitkut.

COR Nou pommelepee zeg!

YV Ik schrik me de hartkanker!

COR Godsdienst, geslachtsorganen, seks, je pakt binnen tien seconden het hele spectrum.

YV Motherfucker.

COR Incest niet vergeten.

YV Hoerenzooi.

COR Wat zegt dat over jou, hè, Yvonne?

YV Ik schrok!

COR Waarom schrok je?

YV Ik dacht er staat daar een inbreker of een moordenaar of een Oostenrijkse nazi ofzo, ik ga hier verkracht worden.

COR Interessant, dat dat het eerste is waar je met je verbeelding- hè?

Seksueel geweld.

YV Ik heb hier een mes!

COR Je bent met de hapjes bezig.

YV Als ik niet op tijd had gezien dat jij het was...

COR Wat dan?

YV Ja wie weet wat dan!

COR Dan had je me zo, tsjak,
in mijn maag gestoken?

YV Don't push me, Cor.

COR Ik kom je niet verkrachten hoor.

YV Nee dat mag ik hopen!

COR Maar het is interessant om te zien hoe jij reageert.

YV Is dit een test?

COR Misschien.

YV Ik hou niet van testen.

COR Het gaat je ook niet bijzonder goed af.

YV Ik reageer als een vrouw,
dat snap jij niet,
als man.

COR Ik ben anders heel goed met vrouwen hoor.

YV Ha!

COR Wat?

YV Kom nou maar gewoon binnen.

COR Jij wil zo snel mogelijk terug naar normaal.
Maar je kan dit moment ook aangrijpen om iets over jezelf te leren.

YV Ik hoef niks over mezelf leren Cor,
ik ben bezig met de hapjes.

COR Jajajajajajajajaja.

YV Ja.

COR Jij bent de vrouw die hapjes maakt.

YV Ik ben nog een stuk meer
maar

ja

op dit moment ben ik de vrouw die de hapjes
maakt.

COR Wauw.

Dat jij dat over jezelf durft te zeggen,

dat
poeh
komt echt binnen
hier
recht in mijn emotionele kerncentrum
hoor je het zelf ook?
YV Jij bent toch niet veganistisch hè?
COR Kunnen we het hebben over die doorbraak
van je, van net.
YV Want dat had ik dan van tevoren willen weten.
COR Heb je zelf gehoord wat je zei?
YV Wat?
COR Stuk.
Zei je.
Ik ben nog stuk.
Zei je.
YV Dat zei ik niet.
COR Dat zei je wel.
Dat zei je precies.
YV Ik zei: ik ben nog een stuk meer.
COR Ja.
Nóg.
Stúk.
YV Je trekt mijn woorden helemaal uit mijn
bedoeling.
COR Omdat jij je bedoeling achter je woorden
verbergt.
YV Wat?
COR Je zegt 'stuk', en dat is verdrietig,
maar je zegt ook 'nog',
en dat is hoopvol snap je,
want daar zit de kans op heling.
YV Maar jij bent dus niet veganistisch?

COR Merk je zelf dat je dat doet?
Dat zodra ik dichterbij kom,
waar het pijn doet,
dat je het dan over iets anders gaat hebben?
Snap ik ook wel, het is een traject,
we hebben nog tijd.
Nee, ik ben niet veganistisch.
Anders had ik dat ook wel op de mail gereplyd.
YV Welke mail?
COR De uitnodigingsmail.
YV ...
COR Van Xia.
YV ...
COR Heb jij geen mail gehad?
YV ...

1.4 De wijn!

Bernd en Xia.

BERND Yv!

Yvonne!

Sein veilig hoor!

Geen beren, wolven of stiekeme Oostenrijkse nazi's die zich in de schaduwen of in lege kasten ophouden.

Zullen we alvast een wijntje opentrekken?

Xia komt binnen.

XIA Graag. Ik heb een tong van kamelenleer.

BERND Hey Xia Picanto!

XIA Grappig.

BERND In mijn tijd in Irak waren kamelen soms de enige levende wezens die je in de koude woestijnnacht warmte kwamen brengen.

Hoe is het?

XIA Gangetje gangetje.

BERND Werk?

XIA De markt is tight op het moment, dus vol buitenkansjes als je ze weet te spotten, moet je niet bang zijn wat botjes te breken haha.

BERND Ik heb geen idee wat je daarmee bedoelt.

XIA Is ook heel sectorspecifiek, laat maar.

BERND En Antoon?

XIA Houdt het huis nog altijd schoon, min of meer. Zeg,

jij hebt zeker al de mooiste kamer uitgekozen?

BERND Oh ik heb gewoon de koffers ergens /

XIA / ah ja /

BERND / ik bedoel /

XIA / nee ik snap het /

BERND / als jullie liever in die kamer /

XIA / nee het is al goed /

BERND / mij doet het niet zoveel /

XIA / nee /

BERND / als ik maar een bed heb.

XIA Slapen doe je toch met je ogen dicht hè.

BERND En je snaveltje toe.

XIA Doe me dan maar een wijntje.

Bernd roept richting de keuken.

BERND Yvonne neem je zo een flesje wijn mee?!

XIA Yvonne?

BERND Die is met de hapjes bezig.

XIA Wie heeft Yvonne uitgenodigd?

BERND Niemand.

XIA Heb jij Yvonne uitgenodigd?

BERND Ze heeft me een lift gegeven.

XIA Jezus Bernd.

BERND Hoe moest ik hier anders komen?

XIA Ik heb echt geen zin in Yvonne.

BERND Ze maakt alleen de hapjes klaar.

XIA Jij zou het eten regelen dit weekend.

BERND Dat heb ik toch gedaan?

XIA Lekker dan.

BERND Ze is zo weg.

XIA Denk je?

BERND Waar heb je Antoon eigenlijk gelaten?

XIA Hoe bedoel je die staat achter m-

Ze draait zich om.

XIA Antoon?

BERND Misschien is 'ie naar huis?

XIA Natuurlijk is ie niet -

BERND Gevlucht.

XIA Antoon!

Xia naar buiten om Antoon te halen.

BERND Anders hou ik je wel warm vannacht.

Yvonne op.

BERND Heb je de wijn?

YV Wist jij dat ik niet uitgenodigd was?

BERND Wwwwwaaaaaatttt?

YV Bernd.

BERND Ja oké wist ik.

YV Waarom vroeg je me dan of ik je een lift wilde geven?

BERND Hoe moest ik hier anders komen?

YV Je hebt me nota bene aan de hapjes gezet!

BERND Ik dacht dat ik je daar een plezier mee deed.

YV Ik heb twee koffers bij me!

BERND Zit daar het eten niet in dan?

YV Ik ga niet naar huis.

BERND Ik weet niet of dat kan als Xia je niet uitgenodigd heeft.

YV Xia.

BERND Ik zou het gezellig vinden natuurlijk.

YV Ik ga niet naar huis.

BERND Ik denk ook niet dat er genoeg kamers zijn.

YV Ik ga niet naar huis.

BERND Heb je dan in ieder geval de wijn?

YV In de auto.

Het blijft even stil, Yvonne maakt geen aanstalten om de wijn te gaan halen.

BERND Weet je wat, ik haal de wijn wel even.

Bernd gaat de wijn halen.

YV Dit wordt een leuk weekend.

Dit wordt een gezellig weekend.

Dit wordt een warm weekend.

Antoon op.

ANT Hey Yvonne

ik wist niet dat jij ook zou komen!

YV Ja, sorry.

ANT Gezellig.

YV Vind je dat?

ANT Waarom niet?

YV Het doet me heel goed dat jij dat zegt.

ANT Ik ben graag beleefd.

YV Ook al is het uit beleefdheid.

ANT Ik zou niet snel iets zeggen om iemand te kwetsen.

YV Zelfs mij niet.

ANT Jij maakt van die lekkere hapjes.

Ongemakkelijke stilte.

YV Jij weet vast waar de wc is.

ANT Waarom zou ik dat moeten weten?

YV Gewoon, ik /

ANT Misschien is hier wel helemaal geen wc.

YV Ik dacht gewoon...

ANT Ik woon hier toch niet!

YV Ja nee ik hou het wel in.

ANT Sorry ik ben een beetje gespannen.

YV Is niet erg.

ANT Ik ben bang dat Xia

nee niks

laat maar

YV nee zeg maar

ANT nee laat maar

YV nee zeg maar

ANT oké ik ben bang dat Xia –
 YV Xia wat?
 ANT Of misschien ben ik het wel
 of
 ik
 hè
 wat betekent het allemaal hè?
 YV Je bent heel onsamenhangend.
 ANT Zo voel ik me ook.
Een harde 'ping' uit de keuken.
 YV Oh de hapjes sorry!
 ANT Ga je me nu ook alleen laten?
 YV Ik laat je niet alleen.
 ANT Iedereen gaat me alleen laten.
 YV Nee ik niet ik
Nog meer 'ping' uit de keuken.
 YV Ik moet alleen –
Ze gaat af.
 ANT Wacht
 YV – de hapjes!
Af.
 ANT Ik help je wel!
Antoon af.
Xia op.
 XIA Antoon ik kan je ruiken kom nou waar ben
 je? Je bent er toch niet stiekem tussenuit
 gepiept hè!
Cor op.
 COR Als een muisje.
 XIA Cor!
 COR Ik dacht, wat ruik ik toch.
 XIA Angst.
 Dat is Antoon.

COR Ja, nee, daaronder,
 een scherpe, aardse geur,
 slijk, klei, dat ben jij.
 XIA Wist jij dat Yvonne er is?
 COR Die ruikt heel anders.
 Moedermelk. Zure.
 XIA Er is geen bed voor Yvonne.
 COR Met klontjes.
 Ze mag wel bij mij in bed.
 XIA Yvonne.
 COR Ik ben heel open minded.
 XIA Yvonne met de klontjes?
 COR En experimenteel ingericht, als mens.
 XIA Volgens mij klapt die dicht als je 'm erin
 steekt, als een berenklem met tandjes en al.
 COR Jij mag ook bij mij in bed.
 XIA Wordt wel druk daar.
 COR Open grenzen, mijn bed.
 XIA Waar blijft die wijn nou?
 COR Ik ga op onderzoek uit.
Cor naar de keuken.
 XIA Jezus.
 Ik zou bijna nog liever thuis bij de kinderen zijn.
Ondertussen Antoon op.
 ANT Wat zei je?
 XIA Ik zou bijna nog liever thuis bij de kinderen
 zijn.
 ANT Hebben we die dan?
Even een gekke spanning tussen die twee.
 XIA Nee
 die hebben we niet.
 ANT Nee
 die hebben we niet.

XIA Maar áls we die zouden hebben.
 ANT Ja als.
 Dan.
Hij loopt langs Xia naar buiten.
 XIA Waar ga jij nou weer heen?
 ANT Yvonne zegt dat Bernd de wijn uit de auto
 haalt dus ik dacht ik –
 XIA Cor ging de wijn halen.
 ANT Die helpt Yvonne met de hapjes.
 XIA Die gaat gewoon blijven hè.
 ANT Jullie moeten het echt eens bijleggen.
 XIA Ik kan dat niet.
 ANT Sla een verse pagina om.
 XIA Zoals jij?
 ANT Sommige mensen zeggen dan, hè, laf,
 conflictvermijdend, maar, is het dan niet
 belangrijk om met elkaar in gesprek te blijven?
 XIA Door te zwijgen?
 ANT Door het over één ding niet te hebben
 heb je het soms over heel veel dingen wel.
 XIA Zelfs na vorig jaar?
 ANT Vorig jaar.
 XIA Vorig jaar.
 ANT Ah, ja, vorig jaar.
 Nou ja,
 ook na... vorig jaar
 ben ik nog altijd geloof ik liever een duif dan
 een
 eh
 het tegenovergestelde van een duif.
 XIA Wat is het tegenovergestelde van een duif?
 ANT Ik ga Bernd even –
 XIA Bernd heeft de enige kamer met een

tweepersoonsbed gepakt.
 ANT Het gaat zo regenen en –
 XIA Wij zijn hier het enige stel.
 ANT Het is niet dat onze naam erop staat hè.
 XIA Wie komt er naast hem liggen dan?
 ANT Misschien is Bernd iets met Yvonne van
 plan.
 XIA Yvonne krijgt het nog druk vannacht.
 ANT Wat?
 XIA Met haar klontjes.
 ANT Anders vraag je het Bernd even,
 ik weet zeker dat hij het helemaal niet erg
 vindt om van kamer te ruilen.
 XIA Ja nee dat ga ik niet doen
 ze vinden me al zo'n regelbitch,
 dat het allemaal op mijn manier moet,
 dus deze sla ik even over.
 ANT Oké.
 XIA Vind jij het niet erg dan?
 ANT Thuis slapen we toch ook in aparte
 bedden?
 XIA Ja maar dat is /
 ANT Tijdelijk?
 ...
 ANT Havik!
 XIA Havik?
 ANT Liever een duif dan een havik.
 XIA Liever prooi dan roofdier.
 ANT Vind jij mij eigenlijk nog aantrekkelijk?
 XIA Waar komt dit vandaan?
 ANT Ik wil alleen maar weten of je me nog een
 aantrekkelijke man vindt.
 XIA Oh.

ANT Het hoeft niet waar te zijn.
XIA Wil je dat ik tegen je lieg?
ANT Ik dacht, misschien, is dat niet waar
iedereen naar verlangt?
De leugen?
XIA Voor de leugen ga je maar naar het theater.
ANT Maar vind je me nou nog aantrekkelijk of
niet.
XIA Ja.
Ik vind je onweerstaanbaar.
...
*Antoon bijt even heel hard in zijn eigen hand.
Vreemd moment. Xia reageert niet. Dan weer
terug in de situatie.*
...
ANT Wil je dat ik iets tegen Bernd zeg?
XIA Dan weten ze meteen dat het van mij
moest.
ANT Ik weet even niet zo goed hoe ik je het best
tegemeet kan komen.
XIA Ga de wijn maar halen.
...
XIA Voor het gaat regenen.
Antoon af.
XIA En neem de koffers mee!
Cor op.
COR Ze heeft me de keuken uitgestuurd.
Zegt dat ze geen hulp nodig heeft.
Maar als er één is die hulp nodig heeft.
XIA Die hoort in een inrichting.
COR Weet je, wat je van iemand vindt
zegt vaak veel over wat je bij jezelf aan moet
pakken.

XIA Ik ga een kamer zoeken.
Xia af.
COR Maar wie heeft de wijn nou?
Yvonne op met hapjes.
COR De hapjes!
YV Je moet wachten tot we er allemaal zijn.
COR Moeten we ook op Angel wachten?
YV Angel hoort ook bij allemaal.
Angel wel.
COR Dat kan nog uren duren.
YV We kunnen niemand buiten sluiten.
COR We houden allemaal van Angel.
Angel is alleen altijd een beetje –
YV Daar kan Angel niks aan doen.
COR Nee nee niemand niet nee goed,
maak ik voor ondertussen gewoon een
boterham.
Cor af.
Bernd op.
BERND De wijn!
YV Heb jij Angel al gezien?
BERND Die is vast weer verdwaald.
YV Omwegen, zegt Angel zelf.
BERND 'Ik heb de snelste omweg naar hier
genomen!'
YV Zo filosofisch.
BERND 'De snelste weg van A naar B is zelden
een rechte lijn.'
YV Angel is zo intelligent.
BERND Onbegrijpelijk soms ook wel.
YV Omdat wij minder intelligent zijn.
BERND 'Tijd is een construct,
dat ik te laat ben is een afspraak,

maar waarom zou ik me aan die afspraak houden?’

YV Ja, echt Angel.

BERND Ook wel intimiderend soms.

YV Omdat je je dom voelt bij Angel in de buurt bedoel je.

BERND Nee dat stond ik niet te bedoelen.

YV Ik hoop dat Angel niet te ver verdwaald.
Ze zijn vertederd.

BERND ‘Ik verdwaal nooit!’

YV Dat is natuurlijk óók waar,
het is hoe je ernaar kijkt,
wij kunnen Angel niet dwingen
zich in ons perspectief te persen.

BERND Volgens mij kan niemand Angel tot iets dwingen.

YV Angel is geweldig.

BERND Angel is perfect.

YV Wat is Angel eigenlijk?

BERND Hoe bedoel je?

YV Nou qua hoe heet dat chromosomen ofzo?

BERND Dat is toch helemaal niet aan ons om daar een uitspraak over te doen?

YV Angel brengt onmogelijke mogelijkheden met zich mee.

BERND Ja.
Al zou Angel dat veel mooier zeggen.

YV Ja. Nou. Laten we hopen dat Angel de snelste omweg neemt.

BERND Pak jij dan even de kurkentrekker?
Yv af.
Bernd reikt naar de hapjes.

BERND Pak ik een hapje.

Yv weer op.

YV Blijf van de hapjes af.
Yv af.

BERND Neem glazen mee!
Xia op.

XIA Was Antoon niet bij jou?

BERND Als die praat wordt het leven altijd een beetje
ja
draagbaarder vind je niet?

XIA Antoon?

BERND Angel!
Xia is meteen vertederd.

XIA Ahh, Angel.
Heb je die al gezien?

BERND Ergens ook bewonderenswaardig hoe iemand zo’n eigen waarheid kan hebben hè?

XIA Angel heeft een selectieve manier van de werkelijkheid onder ogen zien.

BERND Ik benijd dat.

XIA Sommige mensen noemen het liegen maar /
BERND scherp Wie noemt dat liegen?

XIA Ik niet!

BERND Wie?

XIA Yvonne?

BERND Zegt Yvonne dat?

XIA Het zou iets zijn dat Yvonne zou zeggen.

BERND Toch niet over Angel?

XIA Ik acht Yvonne tot alles in staat.
Nou ja.
Ze maakt wel lekkere hapjes.
Ze wil een hapje pakken.

BERND Ho!
 Mag niet!
 XIA Mag niet.
 Van Yvonne niet?
 BERND Die zijn pas voor als Angel er is.
 XIA We weten niet eens of Angel komt.
 BERND 'Voor wie tijd lineair verloopt is het lot op mij te moeten wachten.'
 Zou Angel zeggen.
 XIA Angel is soms ook best een beetje irritant.
 BERND Tijd werkt anders voor Angel.
 XIA Non-lineair.
 BERND Waarom zeg je dat zo raar?
 XIA Dat zeg ik helemaal niet r- ik zeg gewoon 'non-lineair'.
 BERND Heb jij problemen met mensen die non-lineair zijn?
 XIA Ik heb met niemand een probleem!
 BERND Dat is niet waar, Xia,
 er zit heel veel negativiteit in jou.
 XIA Ik ben kritisch, ja, wie dat als negatief ervaart zou beter naar zichzelf moeten kijken.
 BERND Angel zou zeggen /
 XIA Angel zou zeggen: 'geef die vrouw nou eens eindelijk een glas.'
 BERND De glazen!
 Ja!
Bernd af.
Antoon op.
 XIA Heb je de koffers niet mee?
 ANT Ik kreeg geen lucht.
 XIA Oh.
 ANT Heb even een paar minuten op de grond

gelegen.
 XIA Ja.
 ANT Op het mos.
 XIA Ik pak de koffers wel.
 ANT Veel mooie mossen hier.
 XIA Dat is fijn.
Xia af.
 ANT Het tengere vetkelkje.
 De kleine viltmus.
 Het kromkapselsterretje.
 En het glanzende maanmos.
Yvonne op, met kurkentrekker en nog een schaal hapjes.
 ANT Dat is een van mijn lievelingsmossen.
 YV Je hebt toch niet aan de hapjes gezeten?
 ANT Waarom laat iedereen me steeds alleen?
 YV Je moet jezelf gezelschap leren houden.
 ANT Ik ben maar één mens, Yv.
 YV Ja.
 ANT En dat ene mens is mij soms al één te veel.
Luide ping vanuit de keuken.
 ANT Nog meer hapjes?
 YV Sorry.
Yv gaat af.
 YV Echt sorry.
Yv af.
Antoon heeft moeite met ademen.
 ANT Yv weet jij al waar de wc is?
Yv van achter.
 YV Sorry, nee!
 ANT Ik moet opeens heel nodig poepen!
Antoon af.
Bernd op.

BERND De glazen!

Hij trekt de wijn open en begint in te schenken.

Xia op met de koffers.

XIA Eindelijk begint het gezellig te worden.

BERND Is daar alcohol voor nodig?

XIA Natuurlijk.

BERND En wat zegt dat over jou?

XIA Jezus je lijkt Cor wel.

BERND Geintje!

Natuurlijk is daar alcohol voor nodig.

XIA Schenk maar lekker vol.

Antoon op.

Bernd -> Ant

ANT Trekt helemaal dicht daar,

nog even en de storm rukt aan het dak.

Oh, ik onderbreek jullie sorry.

XIA Nee hoor.

ANT Jullie waren aan het praten.

XIA Niet echt.

ANT Oh jullie waren over mij aan het praten.

XIA Waarom zouden we?

Yvonne op met bord hapjes.

ANT Als het losbarst, straks,

nou, spektakel!,

die lucht houdt veel vast.

Xia -> Yv

YV En dat moet er allemaal uit.

ANT Allemaal.

YV Angel zou nu zeggen: 'Leer van de lucht,

laat los wat te zwaar wordt,

dat mag met tranen gaan, met donder,

wij verbergen het te vaak, woede en verdriet,

maar de zon gaat echt pas schijnen

wanneer de wolken zijn verjaagd.'

Antoon -> Bernd

BERND Angel weet het mooi te zeggen.

YV Ook wel een beetje gezwollen hoor.

BERND In het leger zeggen we

poetry is het worth om voor te vechten.

YV Daar heeft het leger ook wel een puntje.

Bernd -> Cor

COR Doe mij ook maar een plensje van dat rooie spul.

Yv -> Xia

XIA Waar proosten we op?

Cor -> Bernd

BERND We proosten op...

Hij snift.

BERND Ruikt die wijn zo?

XIA Nee dat is Antoon.

BERND Wat blijft dat lang hangen.

XIA Als die gespannen is krijgt hij last van zijn ingewanden.

Bernd -> Antoon

Geforceerd vrolijk met een geforceerde lach.

ANT Ja sorry hahaha last van mijn ingewanden.

Xia geeft hem een glas wijn.

ANT Hahaha oh godzijdank wijn.

XIA We kunnen het gebruiken.

ANT Ik word soms zo gegrepen

snap je

paniek

klemt zich zo als een vuist om me heen.

XIA Oké, nou /

ANT Ik kan die gedachten dan niet stoppen
paniekgedachten

die achter elkaar aan jagen
 die allemaal een kras zetten
 die gedachten
 kratsj kratsj.

XIA Moeten we het daar nu over hebben?
 ANT Ik ga er helemaal van tollen.
Xia -> Yv

YV Daarom zweet je zo.
 ANT Nee dat is van de drank
 ik drink om het tollen te stoppen.
 YV Werkt het?
 ANT Soms is de kater zo stevig
 dat ik de angst vergeet
 maar constructief is het niet.
Yv -> Xia

XIA Soms denk ik 's ochtends
 dat hij in bed heeft geplast.
 ANT Moeten we het daar over hebben?
 XIA Te lam of te lui om naar de wc te gaan,
 hahahaha!

ANT Maar dan is het geen van beide,
 want het is geen pis
 het is zweet.
 XIA Het ruikt ongeveer hetzelfde
 van hem
 en hij blijft er zelf in liggen slapen.
 ANT Nou ja hahaha
 zo hebben we allemaal wel wat.
 XIA Daarom slapen we ook in aparte bedden.
 ANT Oh ja hahaha is het daarom nou
 waar proosten we op?
Xia -> Yvonne

YV Ja waar proosten we op?

ANT Op –
Ping!

YV Oh ik vergeet de hapjes!

Yvonne naar de keuken. Antoon kijkt om zich heen, giet het glas in een keer in zijn keel, schenkt een nieuw glas in. Drinkt dat glas ook leeg. Schenkt een nieuw glas in. Drinkt het leeg. Dan Yvonne op met een toren hapjes.

YV De hapjes!

Ik heb vlammetjes, bitterballen, blauwe kaassouffletjes, chicken wings, garnalentaco's, miniburgers, kibbeling, krokettini's, frikandella's, nasi-bami-noedelschijfjes, berenklauwtjes, scharrelkipcorn, geitenballen met saté, loempiaatjes, mexicano's, volgespekte dadelpret, dikke plakjes achterham, dunne plakjes boerenmet, dertien soorten exclusieve Italiaanse pepperoni, met currykip gevulde eieren van een legbatterij uit Groningen, proefdiervrije ezelworstjes met Roemeense honing, mortadella, nagelkaas, pata negra en belloni, peterselie als garnering, inktvisringen, krabbetjes, stokbrood met diverse dips, bolognese en cheese-onion chips, choco-cashews, borrelnoten, crackertjes met brie, en voor wie er zin in heeft leverworst in het zuur.

Ant -> Bernd

BERND Heerlijk.

YV Wachten we alleen nog even op Angel.

BERND Natuurlijk.

Yv -> Xia

XIA Dat is toch zonde van de hapjes?

Bernd -> Cor

COR We gaan pas beginnen als Angel er is.

Xia -> Yv

YV Ik wil niemand buitensluiten.

Cor -> Antoon

ANT Niemand wil iemand buitensluiten,
toch schat?

Yv -> Xia

XIA Ik wil ook niemand buitensluiten.

ANT Nee wij zijn geen mensen die iemand
buitensluiten.

XIA Zo zijn wij niet.

Antoon -> Bernd

BERND Zeker Angel niet.

XIA Zeker Angel niet.

Al kan ik me niet voorstellen
dat Angel wil dat we hongerlijden.

Bernd -> Cor

COR We wachten gewoon op Angel.

XIA Natuurlijk.

COR Nou.

Wijn dan maar.

Xia -> Yvonne

YV Wijn!

Waar proosten we op?

COR Op de verzachting van het leven.

YV Op het kloppen van het hart.

Cor -> Ant

ANT Op de volharding van de lever.

Yv -> Xia

XIA Op de ontsnapping aan het zwarte gat.

ANT Jezus.

XIA Wat?

ANT Niks niks.

XIA Het rijmt toch?

ANT Ja, goed -

hij ademt een paar keer snel uit, pufjes

ANT Op de ontsnapping aan het zwarte gat.

Xia -> Yv

YV Op Angel!

Ant -> Bernd

COR Op Angel!

Allen, snel afgewisseld.

ALLEN Op Angel!

Ze drinken. Wachten. Kijken naar de hapjes.

TWEEDE BEDRIJF

2.1 Dat gekut met die hapjes

XIA Dat gekut met die hapjes.

COR Wie scheldwoorden nodig heeft
verbergt haar onzekerheid
onder een pantser van poep.

XIA Mensen die veel schelden, zoals ik, hebben
een zeer goed ontwikkeld vocabulaire, wat
weer wijst op een verhoogde intelligentie, daar
is allerlei onderzoek naar geweest, dus die
onzekerheid, die jij op mij probeert te projecte-
ren, is in feite je angst voor slimme vrouwen,
zoals ik, maar je bent niet de eerste hoor, Cor,
heel de geschiedenis staat bol van bange
mannetjes die sterke vrouwen weg proberen te
zetten als heks.

COR Ik wil alleen maar zeggen dat ze gelijk
heeft.

YV Dank je Cor.

COR Het siert ons om op Angel te wachten,
het toont dat wij onze lagere instincten,
zoals honger, weten te beteugelen.

XIA Ga jij, jij, nota bene jij, gore Cor,
me nu iets vertellen over lagere instincten?

BERND We zouden juist wat meer moeten
vertrouwen op onze lagere instincten, de wolf
weer toe moeten laten in ons hart.

XIA Angel zou helemaal niet willen dat wij

wachten. Angel zou willen dat wij gelukkig zijn. Dat heeft niks met lagere instincten te maken, het heeft zelfs niks met Angel te maken.

Niks!

COR Alles heeft met Angel te maken.

YV Ik geloof gewoon heel erg in een wereld waarvan de bewoners proberen een gezamenlijke harmonie te vinden.

ANT Ik geloof dat ik per ongeluk mijn glas heb leeggedronken.

XIA Ik zie dit op de As vaak genoeg, zeker bij wie niet zelf testosteron aanmaakt; dit is jouw manier om dominantie te bewerkstelligen.

ANT Ik ben helemaal niet dominant.

YV Ze heeft het over mij.

ANT Mag ik nog een druppel?

XIA Je klauwen camoufleren met nagellak.

Achter dat giechelige oh-gut-maskertje van je zit een keiharde alfa.

BERND Ik dacht dat alleen mannetjes alfa konden zijn.

XIA Die saamhorigheid als wapen tegen het opstandige individu gebruikt.

ANT Ja mijn lieve vrouw is wel een opstandig individu /

XIA Jij bent niet de eerste shark die ik in de tank verzuip.

ANT / daar kan ik wel een boekje over open trekken.

YV Ik voel me als jij in de buurt bent een soort van ja

bloeduitstorting

is dat gek?

nee ja bloeduitstorting

alsof ik in jouw aanwezigheid kneus

omdat het zo botst

omdat jouw stompe harde ik

steeds tegen mijn zachte ik aan beukt

beukt

beukt

en mijn ik steeds meer een blauwe plek wordt pijn en een blauwe plek.

COR Yvonne is een beetje stuk.

YV Dat zeg ik niet Cor.

COR Nee, nee,

de scherf voelt niet

dat die gebroken is.

YV Maar gewoon

een beetje vergeving Xia,

is dat nou zo moeilijk?

COR Een hardschillig innerlijk, dat heeft ze,

koppigheid verhindert vergeving.

Xia is ook een beetje stuk.

XIA Zij wil mijn vergeving niet,

zij wil mijn onderwerping.

Zeg jij nou ook eens wat!

ANT Sorry wat ik zit niet op te letten

het is me veel te intens

als het zo intens wordt met onderhuidse

emoties enzo

dan zoek ik afleiding

drink ik een drankje, proost,

zing ik een liedje in mijn hoofd

mijn binnenwereld is een rotplek

maar soms wel zachter dan de wereld daarbuiten.
XIA Ik zou graag willen dat jij aan mijn kant staat.
ANT Ik ben een man die aan de kant van zijn
vrouw staat.
XIA Onvoorwaardelijk?
ANT In principe wel, ja,
wij zijn mensen die aan elkaars kant staan,
ligt ook wel een beetje aan de omstandigheden.
YV Er zijn altijd omstandigheden.
COR Jij bent een vrouw, Xia,
die haar partner tot aan de grenzen
van zijn tolerantie blijft testen
tot hij breekt.
XIA Ik weet gewoon niet of onvoorwaardelijkheid
van omstandigheden afhangt.
COR Jij moet niet overal een probleem van maken.
XIA Zij maakt overal een probleem van.
COR Wie met een vinger naar een ander wijst,
wijst met drie vingers naar zichzelf.
YV En het is niet eerlijk.
Het is niet eerlijk en niet waar.
Ik ben een reactief mens.
Ik reageer.
Op anderen, op omstandigheden, op de situatie.
Ik ben hier niet pro-actief problemen aan het
maken, zo ben ik niet, dat er dingen vanuit
mezelf komen,
ik ben een spiegel,
als jij mij onaangenaam vindt
komt dat omdat jij zelf onaangenaam bent.
Weet je,
ik had een konijn,
toen ik een kind was.

BERND Ik had een hondje dat ik Cerberus noemde.
XIA Dit is toch niet zo'n verhaal
dat je op een dag het hok opendeed
en dat het konijn was verdwenen?
COR Ik hou van dat soort verhalen.
Over hoe karakter is gevormd door lijden.
Ik kan daar wat mee.
YV Nee, dit is een ander verhaal, om mijn punt
met een metafoor duidelijk te maken.
COR Traumaverhalen.
Vind ik heel inspirerend.
Heb je je eigen huisdier moeten opeten?
YV Het was ook geen konijn, eigenlijk,
het was een rat.
Maar ik verbeeldde het beestje tot konijn.
Ik kan dat.
Een konijn met zwiepstaart en rattentandjes,
met zachte vacht en heel knuffelig
ging eigenlijk heel goed
in mijn verbeelding
kan ik de duisternis oplichten
tot het beest me beet en ik het tegen de muur
kapot smeed.
ANT Dat doen wij thuis nooit, toch, Xia?
Dieren tegen de muur kapot smijten?
YV Kreeg het bloed niet uit het behang.
COR Toch een trauma.
YV Nee,
een levensles.
Ieder konijn is eigenlijk een rat.
ANT Dat is toch geen levensles.
YV En alles wat leeft
kan jou laten bloeden

net zo goed
als dat jij alles wat leeft kan laten bloeden.

BERND Daar kan ik mij in vinden.

YV Maar ik ben een reactief mens.

Xia wil een hapje pakken.

YV AF!!!

COR Jeetje!

XIA Ik ben je hond niet.

BERND Als je een hond was zou je luisteren.

XIA Naar jou?

ANT Wacht even hoor.

Antoon loopt naar het raam. Opent het raam.

Schreeuwt even heel hard uit het raam.

ANT AAAAAAAAAAAAAAAAAAHHHHHHHHH-
HHHHHHHHHHH!

*Dan sluit hij het raam weer. Hij loopt weer terug
naar de anderen. Drinkt een bel wijn in een keer
leeg.*

ANT Waar was ik?

Ja.

Hebben jullie dat ook

dat je van wijn zo uit je bek gaat rieken?

Ik heb soms zo

dat ik mijn eigen mond proef

en denk

wie wil die bek nou nog kussen?

Wie wil mij nou nog kussen

met dat lijf van mij met die

aderspatjes en dat zuurzweet

en dat haar op mijn kont van die

dingen die je na een tijd niet meer kan

verbergen

omdat het je lijf is

en als je je lijf verbergt
wat blijft er dan nog van je over
en dan hoop ik maar dat liefde
of bij gebrek daaraan gewenning
of lafheid

dat dat ervoor zorgt dat

misschien geen acceptatie

maar onverschilligheid

onverschilligheid als nastevenswaardig iets

misschien dat onverschilligheid

het vertrek weerhoudt

maar is een weerhouden vertrek hetzelfde als
blijven?

nou daar kan ik me dan helemaal in rond laten
tollen sorry.

XIA Waar heb je het nou eigenlijk over?

ANT Waar heb ik het nou eigenlijk over chips!

nou is mijn glas weer leeg sorry.

YV Onverschilligheid is geen liefde.

ANT In dat geval heb ik een probleem.

XIA Antoon: jij hebt geen probleem.

BERND Xi ik geloof dat Antoon op dit moment
even wat bevestiging nodig heeft.

XIA Prima,

oké,

ANT Jij hebt wel een probleem.

COR Onverschilligheid is een mechanisme

om zelfhaat te camoufleren;

komt trouwens vooral bij vrouwen voor.

XIA Oh ja Cor?

COR Vrouwen moeten leren meer van zichzelf te
houden.

XIA Cor is heel goed met vrouwen.

ANT Iedereen moet leren van zichzelf te
houden.

XIA Vooral vrouwen, hè Cor.

ANT Misschien ben ik dan een vrouw.

XIA Misschien moet jij even wat minder drinken
Antoon.

ANT Dat is sowieso so

zo – zowiezo zo – sowieso zo.

Jij bent een vat vol wijsheid Cor.

Jij ook, schat,

jullie zijn communicerende vaten vol wijsheid!

Ja.

Ik moet minder drinken
en meer van mezelf houden.

En dan van mijn hele zelf ja
niet alleen van de goede dingen
als ik me die kan herinneren
maar juist of vooral ook van de
nou menselijke dingen

van mijn hele top tot mijn hele teen
tenen

ja

schimmeltenen heb ik ook!

Moet ik ook van leren houden
van die lieve kleine gele afbrokkelende
zwamnageltjes

want hey als ik het niet doe wie dan wel
wie dan wel

hè Xi

wie dan wel?

nou

...

ANT Weet je welk liedje ik dan in mijn hoofd

zing?

Als ik me ongemakkelijk voel?

2.2 Het lied van Antoon

Antoon zingt, de anderen zingen misschien op een gegeven moment mee? Het mag best een schlager zijn, een levenslied, met keyboard begeleid, tussen de schuifdeuren, bonte avond!

er zullen altijd mensen zijn
die wolken zien in blauwe luchten
en gaan schuilen voor de regen
voor de eerste druppel valt

voor wie elke reis te lang is
bij de eerste stap gaan zuchten
wie een heuvel al te hoog is
die blijven liever op de bank

maar ik

ik laat altijd
de feiten voor mijn dromen wijken
laat verbeelding
niet verbleken in het schijnsel van de dag
laat me door verlangen en verwachting leiden
laat geen wetten in de weg staan
volg mijn hart

er zullen altijd mensen zijn
die geen zaadjes willen planten
omdat elke bloem verwelkt
en alles dood gaat op den duur

dat zijn mensen die geloven
niet in het eind van regenbogen
niet in sprookjes, niet in hoop
en zeker niet in heilig vuur

maar ik

ik laat altijd
de feiten voor mijn dromen wijken
laat verbeelding
niet verbleken in het schijnsel van de dag
laat me door verlangen en verwachting leiden
laat geen wetten in de weg staan
volg mijn hart

er zullen altijd mensen zijn
die zeggen dat het nooit zal lukken
dat hoe dichtbij je ook lijkt
je nooit de horizon bereikt
dat zijn mensen die beweren
dat de wereld om de zon draait
wat een onzin want de wereld
draait om jou en draait om mij

ik laat altijd
de feiten voor mijn dromen wijken
laat verbeelding
niet verbleken in het schijnsel van de dag
laat me door verlangen en verwachting leiden
laat geen wetten in de weg staan
volg mijn hart

want het zijn de dromers die op draken jagen

die geloven in de heilige graal
en wie zich daarom durft te beklagen
wie vindt dat ik me gewoon moet gedragen
die vraag ik: wat is dat, normaal?
zonder mensen als ik
is het maar saai allemaal

laat altijd
de feiten voor je dromen wijken
laat verbeelding
niet verbleken in het schijnsel van de dag
laat je door verlangen en verwachting leiden
laat geen wetten in de weg staan
volg je hart

2.3 Het wolvenuur

Na het lied loopt Antoon naar buiten. Misschien lichtwissel, rood licht, de scène meer op spanning, verwrongen. Dan komt Bernd buiten adem binnen rennen.

BERND Shit!

YV Wat is er?

BERND Shit shit shit!

YV Bernd?

BERND Oké, get your shit together, Bernd,
zeggen we in het leger,
get your shit together, oké, oké,
allemaal even verzamelen,
crisisoverleg,
ik wil niemand ongerust maken
maar ik stond net te pissen buiten /

YV / was jij weg dan?

BERND / even pissen buiten en toen zag ik /

YV / terwijl die man zijn hart uitstort
in een lied ga jij even pissen.

COR Dat zie je vaak, bij mannen,
als de emotie er niet in tranen uit kan
dan moet het in de vorm van pis.

BERND Dat had niks met emotie te maken.

COR Nee hoor Bernd,
niks met emotie,
niks met lekkende lijven, /

YV Lekkere wijven?

COR / is goed.

BERND Ik moest gewoon pissen.

XIA We hebben hier toch een wc?
Met bidet, toch?

BERND Soms moet je even in de vrijheid
van de wilde natuur
je mannelijkheid met beide handen vastgrijpen
en een geurvlag zetten.

XIA Snap ik.
Op werk ga ik altijd naar de mannen-wc.
Staand, natuurlijk,
even territorium sproeien.

BERND Ik weet trouwens ook niet waar hier de
wc is.

YV Jij had de boel toch verkend?

BERND In het leger pak je je PIO
en schep je zelf een latrine.

XIA Wanneer had jij ook alweer gediend?

BERND Dus!
toen ik buiten ging pissen
deed ik uit gewoonte even een perimeter check
en daarbij vond ik uitwerpselen.

YV Uitwerpselen.

ANT Je hebt poep gevonden?

XIA He bah.

BERND Gelijk red alert.

XIA Jij vindt uitwerpselen in een bos en denkt
gelijk red alert.

BERND Uitwerpselen van een Canidae.

YV Van een schimmelinfectie?

BERND Van een hondachtige!

COR Je hebt hondenpoep gevonden.

BERND Van een wolf.

XIA Oké.

BERND Een alfamannetje.

Met een enorme roedel.
Zitten hier in de heuvels.

YV Zijn hier heuvels?

BERND Die laat even zien dat 'ie niet bang is
dichtbij te komen.

YV Angel zou nu zeggen:
'Jij ziet overal wolven,
maar waar is je roodkapje?'

COR Nee, Angel zou nu zeggen:
'Wij zijn allemaal roodkapjes,
maar waar is de jager?'

XIA Nee, Angel zou zeggen:
'We geloven niet meer in sprookjes,
maar daar trekt de wolf zich niks van aan.'

COR Misschien kan Angel ook wel eens gewoon
die grote mond houden.

YV Nou zeg, Cor.

BERND Maar goed, dat jullie dus niet meer naar
buiten gaan.

YV Hoezo wat is er buiten?

BERND Er is een wolf, zei ik toch!

XIA Oh ja een wolf, spannend.

BERND Gevaarlijk.

YV Mag ik dan roodkapje zijn?

BERND Jullie denken, omdat je in een beschaving
bent geboren, dat jullie immuun zijn voor de
wildernis, maar het is echt hè, wolf, klauwen,
tanden, ligt daar bij het bosje een hele hoop dikke
stront, vol feromonen! Gore stinkende feromonen!

YV Oké oké we blijven binnen goed
rustig
niks aan de hand Bernd.

ANT En waar had hij die poep nou precies gevonden?
YV Bij het bosje zei hij.
ANT Bij het bosje.
YV Goed, Bernd, we blijven binnen, ben je dan gelukkig?
BERND Ik ben pas gelukkig als Angel er is.
YV Ah, Angel.
ANT Ik mis Angel.
COR Ik ook.
ANT Ik vind het soms ook wel vervelend, dat wij altijd op Angel moeten wachten.
YV Angel komt zo.
BERND Ik wou dat mensen zo op mij zaten te wachten.
XIA Misschien komt Angel wel helemaal niet.
COR Natuurlijk komt Angel.
XIA Angel laat zich niet door andermans verlangen leiden.
ANT Angel laat zich ook niet door andermans lijden leiden.
XIA Angel doet lekker waar die zelf zin in heeft.
COR Vrij als de wind.
XIA Gewoon een onbetrouwbaar stuk stront.
COR Xia!
BERND Jézus!
YV Dat zég je niet.
ANT Dat kan echt niet.
XIA Bepaal jij nou wat ik wel of niet zeg Yvonne?
YV Wat is jouw probleem toch met mij?
BERND Laat gaan.
YV Nee!

Het is ook voor mij een keertje klaar.
Ik ben een zachthartige vrouw
maar dat betekent niet dat ik niet kan bloeden!
BERND Ze heeft het gewoon een beetje moeilijk.
YV Iedereen heeft het moeilijk!
Ik ook!
Ik heb het ook moeilijk!
Het leven is moeilijk!
Maar dan hoeft ik nog niet alles te pikken van die cholerabefreet.
BERND Nou /
YV Van die strontpijpende flapkut!
BERND Nee, maar /
YV Van die wandelende fuckzaambei!
BERND Het gaat even niet zo goed tussen haar en Antoon.
YV Oh...
BERND Helemaal niet goed.
YV Oh jeetje joh.
BERND Ze staan op het punt van barsten.
XIA Waar komt dit vandaan?
COR Uit de werkelijkheid misschien?
XIA Is dat zo, Antoon?
ANT Ik weet niet of ik me hier nu wel mee wil bemoeien.
YV Komt nu wel heel dichtbij zeg.
XIA Er komt helemaal niks dichtbij.
COR Voor hem ben ik geloof ik wel opgelucht.
YV Durft hij niet uit zichzelf weg te gaan?
COR Dat moet hij zelf maar durven zeggen.
ANT Ik ben er even niet.
YV Nee, dat is geen man die dit zelf kan besluiten.

COR Maar hij gaat er beter uitkomen.
YV Voel ik opeens een soort van medelijden voor haar.
BERND Voor haar?
YV Is dat gek?
BERND Ben je vorig jaar vergeten?
YV Hoe zou ik vorig jaar vergeten?
Soms, als het vriest, voel ik de littekens nog schrijven.
Maar als ik ieder die me heeft gekwetst uit mijn leven weg zou snijden, wie blijft er dan nog over?
COR Ik?
XIA Hoe treurig is je leven als Cor de last man standing is.
COR Ah kijk, bliksemafleiding, themaatje hoor, wanneer het te dichtbij komt, hm, waar het pijn doet, moet het snel over iets anders gaan.
ANT Na vorig jaar is ze drie maanden in therapie geweest.
XIA We gaan het ergens anders over hebben.
YV Therapie, zij?
ANT Had ze verder weinig aan hoor.
XIA Nee.
ANT Ik ook niet.
XIA Hoezo had jij er iets aan moeten hebben?
ANT Nee ik bedoel wij.
XIA Ik ben normaal gesproken heel doelbewust, focus, er ligt een target aan de horizon en dat haal ik.
Natuurlijk, soms ben ik minder gemotiveerd,

maar dat compenseer ik met discipline.
Ik ben een gedisciplineerd mens.
BERND In het leger zeggen we discipline is your motivation.
XIA Therapie begon aan die discipline te krabbelen.
En aan die motivatie.
En toen aan de horizon.
Zodat ik nu maar zo'n beetje in de open zee dobber.
Nou ja.
Zoals ik al zei
Ik had er niks aan.
COR Dat is vaak hè,
als je te lang met iets doorgaat dan ga je dobberen.
Je blik dwaalt af
je hart klopt elders
het is tijd voor verandering.
Ja ik heb dat vaker gezien
en in plaats van de wortel aan te pakken probeer je iets aan de takjes te doen
andere baan vriendengroep hobby's
terwijl je je de moeite kan besparen
want je gemis ligt dichterbij huis.
XIA Ja?
ANT Vraag je dat aan mij?
XIA Ik heb iedereen van alles horen zeggen
maar jou niet.
ANT Nee?
XIA Wij staan niet op barsten.
ANT Nee?
XIA Toch?

ANT Wie?
 Wij?
 Nooit.
 Wij?
 XIA Wij?
 ANT Wij?
 XIA Wij?
 ANT -nnnnnn,
 wijnnnn?
 XIA Ja in godsnaam, wijn.
 Wijn!
 Waar zullen we op proosten?
 BERND Pfff
 XIA Wat heb je?
 COR Ik ben opeens even heel moe.
 XIA Moe?
 ANT Moedeloos.
 XIA Kom op jongens.
 ANT Sorry.
 BERND Ja sorry.
 COR Geef me even.
*Antoon (Bernd, Cor) schudt zijn lichaam uit,
 slaat op zijn wangen, puft een paar keer.*
 ANT Oké.
 XIA Ik heb een idee.
 We houden op over –
 over –
 en we gaan even lekker een frisse neus halen!
 BERND Frisse neus?
 XIA Even lekker allemaal naar buiten.
 BERND Naar buiten?
 XIA Even het hoofd uitwaaien.
 BERND Jij wil naar buiten.

XIA Heidag, kunnen we er daarna weer tegenaan.
 BERND Luistert er dan niemand naar mij?
 XIA Wat dan?
 BERND Wolf! Wolf!
 Ik waarschuw voor de wolf!
 Maar hey, als je me niet gelooft,
 ga je toch lekker naar buiten,
 laat je je toch lekker aan stukken scheuren,
 nukubu!
 YV Nukubu?
 BERND Nutteloze Kut Burger!
 XIA Oeioeioei, de grote boze Bernd hoor.
 ANT Ik ben bang dat...
 BERND Wat!
 ANT Niks.
 YV Hé, nee, snoer die jongen de mond niet zo.
 ANT Laat maar.
 YV Gooi er maar uit waar je mee zit.
 ANT Ik durf niet.
 YV Want Xia zal het je niet vragen.
 XIA Jawel hoor, zeg het maar, wat zit je dwars.
 ANT Oké ja wat me
 dwars zit,
 ik ben bang...
 YV Ja?
 ANT Ik ben bang dat –
 YV Je kan het.
 ANT Ik ben bang dat –
 YV – Xia bij je weg wil.
 ANT – die poep van mij is.
 XIA Wacht.
 BERND Die wolvenpoep?
 XIA Wat?

BERND Jij bent toch geen wolf Antoon?
 XIA Antoon?
 ANT Ik kon de wc niet vinden.
 XIA Jij gaat te ver, Yvonne.
 ANT En ik moest poepen.
 YV Hou eens op over die poep!
 ANT Sorry!
 YV Xia staat op het punt je te verlaten!
 XIA Dit hadden we al gehad!
 YV Nee, dit is een nieuw onderwerp.
 XIA We hadden het net over spanning en barsten,
 en toen trokken we de angel eruit
 en toen hebben we geproost.
 ANT Ja.
 Wijn.
 XIA Wijn!
 YV Nee, niet nu het echt wordt.
 ANT Echt?
 XIA Nee niks echt onzin.
 YV Misschien moeten we het Antoon zelf vragen.
 ANT Hè?
 XIA Jij denkt toch niet dat ik bij je weg wil?
 ANT Ik bedoel de angst zat er al wel, maar nu
 iemand het hardop zegt, ik weet niet, dat geeft
 het wel een nieuwe dimensie van 'echt'.
 XIA Omdat Yvonne er woorden aan geeft
 komt er bij jou opeens een angst naar boven.
 ANT Maar waarom zegt Yvonne het?
 Waarom zeg jij het niet zelf?
 XIA Hè?
 ANT Wat?
 XIA Waarom zeg ik het niet zelf?
 ANT Weet ik niet?

XIA Waarom vraag je het me niet?
 ANT Ik vind dit heel verwarrend.
 YV Zit niet zo met die man te spelen.
 ANT Ik weet niet wat ik moet doen.
 XIA Je hoeft niets te doen want er is niks.
 ANT Nee er is niks.
 XIA Wij zijn geen mensen met wie er iets is.
 ANT Was Angel nu maar hier.
 YV Als je armen nodig hebt, hè,
 voor troost zeg maar –
 ANT Ik wou dat iemand me nu vast zou pakken.
 YV Nou ja, ik wil maar zeggen:
 ik heb er dus twee, armen.
 ANT Xia?
 XIA Wat wil je nou dat ik doe?
 ANT Als je het moet vragen weet ik het ook niet.
 YV Kom dan maar even hier.
 XIA Wat gebeurt hier?
Yvonne pakt Antoon vast. Ongemakkelijke omhelzing. Het begint zachtjes te regenen.
 YV Hulpeloos en hopeloos en haveloos.
 Was er maar iemand die je kon lijmen.
Het begint harder te regenen. Yvonne laat haar handen over Antoon dwalen.
 ANT Wat doe je?
 YV Stil maar laat je maar redden laat mij je maar lijmen.
Het begint ook in huis te regenen.
 ANT Oh jeetje Yvonne je handen ik weet niet of die daar zouden moeten
 YV Niet zo sribbelen
 ik weet wat goed voor je is.
 ANT Volgens mij vind ik dit niet prettig.

YV Je lichaam ligt niet Antoon.

Yvonne probeert hem te kussen. Het regent wat harder.

ANT Jeetje wat ben jij sterk.

YV Kom
snaveltje open en oogjes toe.

ANT Ik wil dit niet.

YV Jawel Antoon dit wil jij wel
kom steek je tong in me.

ANT Nee.

YV Lik me in mijn mond Antoon,
sabbel aan mijn huid,
spuug me helemaal vol.

ANT Wat gebeurt er toch?

YV Ik ben een vrouw
Antoon
doe met me
wat mannen met vrouwen doen!

ANT Yvonne
stop nou
dit is ook niet zo leuk tegenover Xia –

YV Xia kan stront happen!

ANT Ik wil dit niet!

YV Grijp me!

ANT Nee!

YV Maak me een kindje!

ANT Laat me los!
Yvonne probeert Antoon te overmeesteren. Het regent steeds harder. Donder. Ook regen binnenshuis. Er wordt heel hard op de deur getimmerd. Antoon rukt zich los. Bliksem, alle lichten vallen uit.

BERND Barricadeer de deur!

COR Misschien is het Angel.

YV Angel zou nooit geweld gebruiken.

ANT Oh god wat is het dan!

BERND Wolf!!!

Er wordt zo hard op de deur geslagen dat het hout kraakt en splijt. Donder. Bliksem. Paniek.

BERND Blijf buiten beest of ik pak je!

Er wordt nog harder op de deur geslagen. Het hout begeeft het bijna. Een donker, behaard figuur, het lijkt wel een weerwolf, komt jankend binnen. Bizar moment. Dan klikt het licht weer aan en houdt het onweer op.

DERDE BEDRIJF

3.1 Waarom zijn we hier

Qu staat, doorweekt van de regen, in de woonkamer.

QU Jeetje mineetje jongens
wat een weer weer
poeh.

ANT Wie ben jij?

QU Ben ik ook nog in de poep gestapt
wat een toestand jongens –
wie ik ben, ja,
Virginia, nee!,
Qurien, ja,
Qurien van der Haver.

ANT Waarom Angel niet?

QU Mijn vrienden zeggen Qu.
Of nou ja, als ik vrienden zou hebben
zouden ze Qu mogen zeggen.
Kukele-Qu!
Misschien kunnen wij vrienden worden.

ANT Ik weet niet,
dit is geen goed idee,
om iemand nieuw binnen te laten.

QU Jij bent wel een indrukwekkende man zeg
en zo helemaal gevechtsklaar met je vuisten en
alles, jij zou mij zo op kunnen tillen wed ik.

ANT Ik?

QU Jij zou me zo op kunnen tillen en de regen in
kunnen dragen.

ANT Misschien bedoel je Bernd,
die heeft in het leger gezeten.

QU Goed zo.

ANT Nee, nee, we waren net dat lijntje aan het –
we gaan toch niet weer een nieuwe –

QU Tepels.

ANT Tepels?

QU Tepels.

ANT Dat is meer Cor zijn –

QU Raken we allebei doorweekt, en prikken
onze tepels zo pinkel pinkel door onze te
dunne kleren, we zijn gekleed op hitte, broei,
niet op noodweer, maar daar staan we dan in
de hoosbui, we stropen de kleren van elkaars
lijf, zoete regen en zout zweet, we likken
elkaar op, maarja stormachtige romantiek
sterft vaak een vroege dood hè, wij zijn er geen
die op de bank serietjes gaan kijken
nee.

ANT Sorry, nee, ik.
Xia?

QU We teren nog even op de herinnering van
onze eerste keer.

ANT Xia!

QU En waaien dan ieder weer ons eigen leven in
sorry, word ik even heel verdrietig van kennen
we elkaar net, moeten we nu al afscheid
nemen enfin hoe heet jij eigenlijk?

ANT Xia.

QU Xia?

ANT Nee, Antoon.

QU Antoon?

Past helemaal niet bij jou.

Jij hebt een naam met biceps.

Jij bent meer een /

ANT Ik heet Antoon.

QU Oké, wat jij wil, Antoon.

ANT Ik zou graag Xia even willen spreken.

QU Had ik al in mijn horoscoop gelezen

u zult iemand ontmoeten

maar als het dan echt gebeurd

is het toch nog onverwacht –

sowieso eigenlijk, wat doe je hier?

ANT Ik?

QU Oeh, die stem, daar krijg je vast vaak

mensen mee op de knieën.

ANT Luister Virginia –

QU Qurien.

ANT Qurien.

QU Qu.

ANT We zijn hier om –

QU Ja waarom zijn we hier?

Ik worstel daar wel eens mee. Vroeger had ik een konijn en geloofde ik in god. Die zijn nu allebei dood. Ik wil daar niet per se de volle schuld voor op mijn schouders nemen, vooral voor de dood van god voel ik me niet zo verantwoordelijk, maar je weet wat ze zeggen mea culpa mea maxima culpa.

ANT Dat konijn was van Yvonne.

QU Ik heet Qu.

ANT Xia!

QU Qu! Heet ik. Ik ben Qu! Ik ben... eh, eigenaar van deze verblijfsaccommodatie.

ANT Mag dit?

QU Dus.

ANT Is dit volgens de regels?

QU Welke regels?

ANT We hebben toch regels?

Ongeschreven regels, oké,

maar dat betekent toch niet dat ze –

QU Ik ben eigenaar zei ik,

ik bepaal de regels.

ANT Ik bedoel –

QU Hou maar even op met bedoelen!

ANT Xia!

QU Wie is toch die Xia?

ANT Mijn

jezus

mijn vrouw.

QU Ze klinkt geweldig, je vrouw.

ANT Zullen we even praten?

QU Nee!

Ja!

Oké.

Vertel maar, waarom ben jij hier.

ANT Ik, of we, wij zijn hier om eh

QU Jullie lijken me een vriendengroep

die wat kwaliteitstijd met elkaar door wil brengen.

Antoon kreunt.

QU Vrienden die elkaar steeds verder uit het oog

verliezen maar het nog altijd de moeite vinden

– of ja vinden jullie dat? Misschien is het meer hoop? Of vonden jullie dat ooit en zijn jullie er

nooit aan toe gekomen die mening aan de werkelijkheid te toetsen nou ja, vrienden die

elkaar per steeds verder uit elkaar liggende
tijdsperiode treffen om levens met elkaar te
vergelijken om daar troost of iets om na te
streven uit te halen.

Dát denk ik.

Zoiets?

Antoon verlept.

ANT Zoiets, ja.

Ik dacht dat we ergens aan het komen waren
maar.

QU Te vroeg.

ANT Vind je?

QU Ik bedoel jullie zijn te vroeg.

Jullie zouden volgende week pas aankomen.

Ik was van plan dit weekend hier te, eh,
accommoderen.

Wat vreselijk onhandig.

Ik zou jullie weg moeten sturen maar –

Wat ruik ik.

ANT Niks.

QU Wat ruik ik.

Antoon kreunt.

ANT Yvonne is aan het koken.

QU Ik ruik het, ja, lekker.

Wat nu wat nu...

Weet je, ik kan heel onzichtbaar zijn,
heb ik geleerd, als kind,
dus van mij zullen jullie geen last hebben.

ANT Het is nu eigenlijk al een beetje te vol hier,
ik weet niet of je kan blijven.

QU Wat vreselijk aardig van je dat je dat vraagt,
een goed hart, ja, dat zie ik gewoon zo
boenkieboenk in jou kloppen.

'Ping' uit de keuken.

YV Aan tafel jongens, de risotto is klaar!

QU Heerlijk, risotto!

ANT Moeten we niet eerst

ik weet niet

stemmen.

XIA Waar wil je over stemmen?

ANT Ah, Xia, daar ben je.

XIA Natuurlijk ik ben niet zomaar weg hoor.

ANT Hoe meer zielen hoe meer vreugd enzo
maar /

QU Maar?

ANT Ik zie de toevoeging niet zo.

QU Wacht, ik heb functie, ik moet alleen even, ja,
onverwacht moment, oningevulde mogelijkheid,
vrije radicaal, het vreemde onvoorspelbare,
ik kan dit allemaal naar een heel nieuw level
brengen.

ANT Waarom niet Angel?

QU Wie is Angel?

ANT Angel!

QU Ik ken geen Angel.

Antoon zucht.

ANT Volgens mij kunnen we niet zomaar
uitbreiden.

XIA Waarom niet?

ANT Omdat ik het niet wil?

QU Ik heb niet veel nodig hoor,
een hoekje en een kussen,
wat schaduw en ik ben gelukkig.

Ik hoef niet eens een bed.

Veel te ingekapseld,
te gedefinieerd,

te horizontaal.

Alsof je elke avond in je grafje stapt.

Ik slaap sowieso heel weinig.

En ik eet echt niet veel,

rattenhapjes,

konijnenknaagies.

ANT Ik ga even

ik pak even een glas wijn

ga maar door hoor.

QU Mijn motto is altijd geweest

leef in de marge

maar wel extra-large,

of

als je het wil laten rijmen:

leef in de marzje

maar wel extra-larzje

of zo

leef in de mardzj

maar wel extra-lardzj

nou ja

je hoeft het natuurlijk niet te laten rijmen

het idee blijft hetzelfde

extra-large in de marge,

is jarenlang mijn motto geweest,

nou,

met die marge is het aardig gelukt,

maar dat extra-large –

ik zei het al: een schaduw en een rattenhapje.

ANT Pffffff.

XIA Angel zou nooit een onbekende buiten laten staan.

ANT Ja Angel is een beter mens dan wij allen bij elkaar.

QU 'Don't build a higher wall

but a bigger table,' zou Angel zeggen.

ANT Oh nu ken jij Angel wel?

QU Iedereen kent Angel.

ANT Oké.

QU Zet je nou vraagtekens bij Angel?

ANT Nee nee nooit bij Angel.

Goed prima oké.

Welkom Qurien in deze héchte vriendengroep

ja

al lopen onze levenslijnen almaar verder uit

elkaar hè, altijd treffen we elkaar weer, altijd

wacht even

*Antoon zucht diep, buigt even voorover, laat alle
lucht uit zich lopen, ademt dan scherp in.*

dank je

altijd klampen we ons aan dat gezamenlijke

verleden vast zonder te weten of dat verleden

anker of boei is.

XIA Waar is Bernd eigenlijk?

ANT Wat doen we eigenlijk nog bij elkaar

iedere keer met steeds minder gemeen

wat houden we aan elkaar vast?

XIA Misschien hebben we elkaar nodig

om onszelf te zien voor wie we werkelijk zijn,

omdat we een gedeeld verleden hebben.

ANT We hebben steeds meer mensen nodig

om bij elkaar te blijven.

XIA De duivels verzinnen zich engelen

om menselijk te blijven.

ANT Wat?

XIA Waar is Cor?

ANT Misschien is een gedeeld verleden

geen garantie voor een gedeelde toekomst.
XIA Oh, twijfel jij daaraan?
ANT Wie twijfelt hier?
XIA Wie twijfelt hier?
ANT Twijfel jij wel eens.
XIA Iedereen twijfelt wel eens.
ANT Twijfel gets you killed.
XIA Wat?
ANT Zou Bernd zeggen.
XIA Waar is Bernd?
ANT Ik geloof dat ze ons even alleen hebben gelaten.
YV Oh nee volgens mij brandt de risotto aan!
ANT Wacht, Xia,
ik wil met je praten.
YV Ik ben Yvonne.
ANT Ik wil met Xia praten.
Weet je wat ik me altijd al heb afgevraagd?
Welke kleur heeft een kameleon?
Want, een kameleon, die past zijn kleur aan.
Aan zijn achtergrond.
Maar wat is de eigen kleur van de kameleon?
Zónder achtergrond?
XIA Er is altijd achtergrond.
ANT En als je altijd wordt gedefinieerd
aan de hand van je omgeving,
welke kleur neem je zélf dan nog aan?
Xia huilt als een wolf.
XIA Ahooooooooo!
ANT Wat is dat?
XIA De wolf!
ANT Nee, nee nee nee niet doen.
XIA Ben je bang voor de wolf?

ANT Niet steeds meer obstakels tussen ons in
zetten, steeds meer wolven om elkaar te
ontwijken.
XIA Nou en,
zo doen mensen dat toch?
ANT We moeten steeds meer verzinnen.
XIA Dat zeggen we niet hardop.
ANT En hoe meer we verzinnen om elkaar vast
te houden hoe verder we van elkaar verdwalen.
Wij zijn ook maar beperkt
er zijn geen eeuwige mogelijkheden
niet achter elk masker een nieuw masker,
uiteindelijk zullen we elkaar moeten zien
moeten willen zien
ik wil jou zien.
XIA Zal ik Angel zijn?
ANT Ben jij dat?
XIA Angel zou nu zeggen:
'de vraag is niet was ik maar wie ik wilde zijn,
maar wilde ik maar zijn wie ik was'.
ANT Ik hoef je niet perfect,
als ik jou maar heb.
korte stilte
XIA Ik kan een ander zijn.
ANT Dat vraag ik niet.
XIA Maak maar een lijstje
waar ik de ander aan moet voldoen
dan voeg ik mij.
Antoon zucht.
XIA Ik doe mijn best.
ANT Ja.
XIA Ik doe zo ontzettend mijn best.
ANT Ja.

XIA Toch?
 ANT Is dat niet precies waar we in verdwaald raken?
 XIA Ik ben niet verdwaald.
 ANT Oké
 nee
 jij bent niet verdwaald.
 XIA Ik voel me niet verdwaald.
 ANT Dan ben ik het alleen.
 XIA Je bent niet alleen.
 ANT En als het alleen wij twee is?
 ...
 ANT Wat blijft er over als het alleen wij twee is?
korte stilte
 ANT Sorry, ik weet even niet hoe ik nu verder moet.
 XIA Zullen we op Angel wachten?
 ANT Nee.
 XIA Niet?
 ANT Ik bedoel
 sorry
 ik geloof niet dat ik verder wil.
 XIA Wie zegt dit?
korte stilte
 ANT Wanneer ik in bed naar het plafond staar niet in staat mijn gedachten uit te zetten bang om jou te wekken met mijn angst want mijn angst ik weet het keert jou van me af ik ben bang dat ik je kwijtraak en door die angst raak ik je kwijt

slang die zichzelf in zijn staart bijt
 ik adem zacht zacht oppervlakkig
 tot ik duizelig in slaap val nee
 geen slaap nee
 een bewusteloosheid
 een korte zwarte stilte
 zuurstoftekort
 tot de paniek me weer wakker maakt
 lig ik daar naast jou
 of
 in het bed naast jou
 zou ik je wakker willen maken
 om te praten te huilen te vrijen
 om iets te doen om mijn hoofd tot zwijgen te brengen
 maar ik durf niet
 ben bang dat als ik je wakker maak
 dat je me dan ziet
 en dan al helemaal niet meer wil blijven.
 XIA Ik ga toch nergens heen?
 ANT Dat is niet hetzelfde als blijven.
 XIA Ik
 blijf
 toch?
 ANT Bij wie?
 XIA Bij
 ...
 jou?
 ANT Alleen?
stilte
 ANT En nu is het tijd elkaar los te laten.
 XIA Nee.
 ANT Geen nee.

XIA Wel nee.

ANT Nee.

stilte

Antoon af.

lange stilte

Xia gaat in gesprek met haarzelf, Xia². Misschien probeert ze nog heel even iets op te houden, even een nieuwe stem, of een nieuw personage, maar ze blijft uiteindelijk in haar enige ik.

XIA En nu?

XIA² Nu?

Nu proberen we het een tijdje zo.

XIA Alleen?

XIA² Ja

misschien

misschien moeten we het eens alleen proberen

lijkt me ook

eh

XIA Bevrijdend?

XIA² Bevrijdend.

XIA Ja.

En ik ben niet bang hè?

XIA² Natuurlijk ben jij niet bang.

XIA Ik ben wel een beetje bang.

XIA² Oké, als je eerlijk bent ben je wel een

beetje bang.

XIA Ik zie op tegen het ongelukkig zijn.

XIA² Jij bent een vrouw,

jij bent in staat tot ongeluk.

XIA Ja?

XIA² Jij zal het ongeluk dragen als een slangen-

huid, waaronder jij tot groei komt, tot je niet

meer in dat ongeluk past en je de schubben afwerpt en jij als nieuw met nieuwe, frisse kleuren de wereld instapt.

XIA Die zelf weer nieuw zal zijn.

XIA² Dus nu?

XIA Nu proberen we het een tijdje zo.

XIA² Ik voel me nu al groeien.

XIA Ja.

XIA² Ja.

XIA Ja.

...

XIA Wat denk je, komt Angel nog?

...

ANGEL

Een vreemd interview dat eventueel ergens in
het stuk past

*Applaus, gelach, we vallen midden in het
interview.*

INTERVIEWER Dat kan ik me inderdaad niet
voorstellen!

gelach

INTERVIEWER Maar hoe is dat dan?

ANGEL Ik word aangesproken,
mensen noemen mij bij mijn naam
die me steeds minder voorkomt als van mij
want
wat is een naam?

INTERVIEWER Vraag je dat aan mij?

gelach

ANGEL En wat heeft die naam met mij te maken

INTERVIEWER Ik heb altijd gedacht
dat een naam pas wat wordt
wanneer je hem zelf vult.

ANGEL Ja?

INTERVIEWER Maar wie ben ik hè!

gelach

ANGEL Elke stap die ik heb gezet
ik – alleen al dat woord, ‘ik’ –
of elke stap die ‘ik’ heb misstapt
opent een nieuw soort vertakking van dat ‘ik’
van mogelijkheden die hadden kunnen zijn:
Elke twijfel, elke daad, handeling,

of weigering juist, elk verlangen
PUBLIEK Oooeehhhh.
ANGEL iedere bedoeling, elke wens, elke keuze,
ieder – gemis ook, ja.
PUBLIEK Aaaahhhh.
ANGEL Ja.
INTERVIEWER Want je hebt gemis gekend, of
niet?
ANGEL Ja. Gemis.
Maar laat je je definiëren door gemis?
INTERVIEWER Is dat een retorische vraag?
ANGEL We moeten niet doen alsof er maar één
uitkomst is, dat 'ik' dat we nu eenmaal
kennen, omdat we in het lijf van dat ene 'ik'
zitten, maar dat ene 'ik' herbergt vele niet in
dit nu en hier gemanifesteerde ikken.
INTERVIEWER Maar hebben we het nu over
kwantummechanica?
ANGEL Ja. Het ik is een Schrödinger-ik,
het ik dat is en tegelijkertijd niet is.
INTERVIEWER Een borstkas vol ongeleefde
levens.
ANGEL Ja.
PUBLIEK Aaaahhhh.
INTERVIEWER Hoe kan iemand zich niet laten
definiëren door gemis?
ANGEL Maar het gaat niet alleen om mijn
keuzes hè.
INTERVIEWER Nee?
ANGEL Dat gaat veel verder, veel dieper, want
dat 'ik', hier nu, is ook resultaat van alle
stappen, misstappen, twijfels, daden, weigerin-
gen, verlangens, bedoelingen, wensen en het

gemis van mijn moeder.
INTERVIEWER Juist.
ANGEL En van alle stappen, misstappen,
twijfels, handelingen, verzopen avonden
en verslapen dagen van mijn vader.
INTERVIEWER Oké.
ANGEL Dat gaat van ouder op ouder
tot diep in de voorouders,
tot de aap die ervoor koos rechtop te lopen
de vis die afscheid van haar kieuwen nam
de amoëbe die meercellig werd,
het koolstofatoom dat tot leven kwam
al die keuzes,
van vis, aap, amoëbe, koolstofketen,
zijn hier uitgekomen, nu, bij mijn ik.
Publiek applaudisseert.
INTERVIEWER Daarmee leggen ze nogal een
gewicht op je schouders,
die voorvaders
en voormoeders
en voorapen
en voorvissen
en voormoleculen.
Want, wat denk je,
maak je het waar?
Kunnen ze trots op je zijn?
ANGEL Trots
tja
op wie?
INTERVIEWER Op jou?
ANGEL Ja maar wie is dat ik van mij?
INTERVIEWER Eh...
ANGEL Ik word aangesproken

mensen noemen mij bij mijn naam
maar wat is een naam.

INTERVIEWER Ja, wat is een naam.

ANGEL Ik zou liever Angel heten.

Publiek applaudisseert, juicht.

We stappen uit het interview.

Ik zou liever Angel heten ging bij Productiehuis Mevrouw Ogterop in première op 11 maart 2023 in Schouwburg Ogterop in Meppel.

ANT	
BERND	
COR	Wouter van Oord
XIA	
YV	
QU	Lotte Dunselman
Concept	Lotte Dunselman
Eindregie	Liliane Brakema
Scenografie	Joncquil
Kostuums	Freja Roelofs
Muziek	Julia Dubbelboer

www.mevrouwogterop.nl

In coproductie met Schouwburg Ogterop. Met dank aan Lock Buys, Dorien van de Laak, Henk ten Hulscher en alle medewerkers van Schouwburg Ogterop.

Jibbe Willems (Arnhem, 1977) is afgestudeerd aan de Toneelacademie Maastricht. Na zijn studie heeft hij gewerkt als acteur, regisseur en adviseur betalen-sparen-lenen voor een grote Nederlandse bank, voordat hij fulltime ging werken als theaterauteur. Hij werkt voor verschillende gezelschappen in het Nederlands taalgebied en soms daarbuiten. Hij beperkt zich niet tot één genre, maar onderzoekt vorm en functie van de taal voor verschillende publieksgroepen. Soms groot, soms klein, soms jong, soms wat ouder, van toneel tot opera, van Internationaal Theater Amsterdam tot De Parade. Hij schrijft toneel, jeugdtheater, libretto's en ook teksten voor muziektheater in een veelheid van stijlen. In 2015 trad hij aan als huisschrijver van Toneelgroep Maastricht.

www.jibbewillems.nl

Toneelwerk

Ik zou liever Angel heten* – 2023
Promised Land – 2022
Edward II The Gay King – 2022
Metamorfosen – 2022
Volkstuin Complex – 2022
Sonder – 2022
Klacht van de Vrede – 2022
De Onaantastbaren – 2022
Kaapdiegoeiekoop – 2022
Het Gouden Kalf – 2022

H / AI – 2022

A Play for the Living – vertaling – 2022

Hendrik Groen III – bewerking – 2022

Erik of het Klein Insectenboek – bewerking – 2022

De Verlosser of De Lege Plek... – 2022

Blote Konten – 2021

Hans en Griet – 2021

Ik wilde je een zachte brief schrijven – 2021

Op het puin – bewerking – 2021

Tristan en Isolde – radicale bewerking – 2021

Raas en de Basketball – 2021

Mabeth * – radicale bewerking – 2021

Unser Audi * – 2021

Spuug – 2020

Orfeus en Eurydice – radicale bewerking – 2020

Cowboyses *Ind!* #ns* – 2020

De Geheime Tuin* – bewerking – 2020

The Great Gatsby* – vertaling – 2020

Ring of Resilience* – 2020

Evacu  – 2019

TECH I – *Alice, no wonderland* – 2019

Animale Rationale – 2019

De Sprint – 2019

De familie van Nielie in Alle Staten – 2019

Age of Rage* – 2019

De Poolse bruid* – 2019

Casablanca – 2019

De Vrekkin – 2018

Het Hout – 2018

King Lear* – een vrije vertaling – 2018

Jabber – 2018

Dorian* – vertaling – 2018

*Aardappelvreter*s – 2018

Lenteritueel – 2018

Barmhart – 2018

Stil de tijd* – samen met Peter De Graef – 2018

The Gentle Woman* – 2018

La Superba* – een bewerking – 2018

Geef Rio maar de schuld* – 2017

Pinkpop, een muzikaal liefdesverhaal – 2017

Burgerlijke Schemering* – 2017

Het belangrijkste jaar van de mensheid – 2016

We Hadden Liefde, We Hadden Wapens – 2016

Winnen is belangrijker dan meedoen – 2016

Pretpark – 2016

Eyes Wide Shut* – 2016

Dijkdrift* – 2016

Made In Here – 2016

Mariken – 2016

De Marginalia – 2016

The Tourists – 2016

Iets van troost* – 2015

Othello* – een vrije vertaling – 2015

Waar het vlakke land gaat plooiens* – 2015

Leo   Lena* – 2014

The Truth About Kate* – 2014

En Hier Is Lijf – 2014

Rotgod – 2014

Staat van geluk – 2014

De Uitvaart – 2014

Naar de hemel wijzen* – 2013

Conversations with my mother – 2013

Gluren – 2013

Het water en de wees – 2013

Kid Dynamite – 2013

Tussentijd – 2013

Lachgas – 2012

Kabel – 2012

Raven – 2012

Noem hem Pinokkio – 2012

Vrije val – 2012

De Achtste Dag – 2012

Nachtmis – 2012, 2011, 2010

Mis voor ongelovigen – 2011

Eindland – 2011

Oscar en zijn moeder – 2011

Iets om van te huilen – 2011

Een goed mens – 2011

Verzet in vredestijd – 2010

Te koop: schrijver – 2010

Barry – 2010
Texel/Texas – 2010
MAC – 2009
JE KAN JE NIET VERSTOPPEN DOOR JE OGEN
DICHT TE DOEN – 2008
Schrikkeluur – 2008
De negende cirkel – 2008
Pop – 2008
Taxi – 2008
Antigone – 2008
Apocalypso – 2008
Tekst en eten – 2008
Scharrel – 2008
De rattenvangster – 2007
TestosterTony – 2007
Roest – 2007
Zee van gras – 2007
Lola – 2007
Terrorisme voor beginners – 2006
Route du soleil – 2006
Galaxica – 2005

* teksten uitgegeven bij De Nieuwe Toneelbibliotheek

x afgelast wegens Covid

- #733 Jibbe Willems
Ik zou liever Angel heten
- #732 Han van Wieringen
On all things earth
- #731 Abdelkader Benali en William Shakespeare
Hamlet (bewerking Paulien Geerlings)
- #730 BOG.
BOG.2.
- #729 Frank Wedekind
Voorjaarsontwaken (vertaling Marcel Otten)
- #728 Helmert Woudenberg
Onze grootste toneelspeler ooit
- #727 Henrik Ibsen
Bouwmeester Solness (vertaling Marcel Otten)
- #726 Oscar Wilde
Een vrouw van geen belang (vertaling Ricky Schouten)
- #725 Annet Bremen
Wil je een snoepje?
- #724 Nicola Haym
Giulio Cesare in Egitto (vertaling Jan Herman
/ bewerking Frits Vliegenthart) (libretto)
- #723 Freek Mariën
De Gemoederen
- #722 Fabian Claes Jansen
Gemma
- #721 Florian Myjer, Lisa Verbelen, Marieke de Zwaan
Lady Chatterley's Lover
- #720 Anna Franziska Jäger, Nathan Ooms
Bartlebabbe – Ambient Theatry Fury
- #719 Koen Boesman
De verdrongen ballades van Testerep
- #718 Giuseppe Adami en Renato Simoni – Giacomo Puccini
Turandot (vertaling Ivette Brusselmans) (libretto)
- #717 Bo Tarenskeen
Het Indisch interieur
- #716 Vera Morina
Midzomernachtsdroom (bewerking naar Shakespeare)
- #715 Tazewell Thompson (vert. Jasmijn van Wijnen) (libretto)
Blue
- #714 Tom Lanoye
Atropa
- #713 Tiago Rodrigues
Women in Troy as told by our mothers ENG
- #712 Louis Janssens, Willem de Wolf
Analoog
- #711 Daniël 't Hoen, Laura de Geest, Tarik Moreo
Fun and games
- #710 Aeschylus
Smekelingen (vertaling Hafid Bouazza)
- #709 Ernst Rosmer – Engelbert Humperdinck
Königskinder (vertaling Frits Vliegenthart) (libretto)
- #708 Marije Uijtdehaage
Zandhonger
- #707 Wolf Wolf
Voorjaarsontwaken
- #706 Annet Bremen
Het Sterrehuis
- #705 Jonas Baeke
Pinokkio ENG-IT
- #704 Ellis Meeusen, Pleun van Engelen
Eerst
- #703 Freek Mariën
Freedom Club
- #702 Suzanne Grotenhuis
Holy Shit
- #701 Juicy IJsselmuiden, Sascha Bornkamp
–
- #700 Henrik Ibsen
De troonpretendenten (vertaling Marcel Otten)
- #699 Henri Meilhac, Ludovic Halévy – George Bizet
Carmen (vertaling Janneke van der Meulen) (libretto)
- #698 George Bernard Shaw
You never can tell (vertaling De Wilde Eenden)
- #697 Femke van der Steen
Mater
- #696 Frank Siera
POETIC LICENCE

Kijk voor een volledig overzicht op:

www.denieuwetoneelbibliotheek.nl

RECLAME VOOR HET UITGEVEN
VAN TONEEL

omdat publiceren een belangrijke manier is om een bijdrage
te leveren aan het geheugen van het theater

uitgevers van toneelliteratuur

www.itfb.nl

www.bebuquin.be

www.denieuwetoneelbibliotheek.nl

www.sternheimuitgevers.nl

www.theaterboekhandel.nl

www.letterwerk.be

www.t-boeken.be